

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.004.01.2022

Pan
Michał Zieliński
Wojewoda Wielkopolski
Wielkopolski Urząd Wojewódzki
al. Niepodległości 16/18
61-713 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/039 – Postępowanie z zakaźnymi odpadami medycznymi,
w tym odpadami wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Jednostka kontrolowana</i>	Wielkopolski Urząd Wojewódzki, 61-713 Poznań al. Niepodległości 16/18, (dalej także: Urząd lub WUW)
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Michał Zieliński, Wojewoda Wielkopolski od 29 stycznia 2021 r. (dalej także: Wojewoda) Poprzednio, w okresie objętym kontrolą, stanowisko Wojewody Wielkopolskiego zajmowali (lub wykonywali obowiązki wojewody): Aneta Niestrawska ¹ (od 16 grudnia 2020 r. do 28 stycznia 2021 r.) Łukasz Mikołajczyk (od 25 listopada 2019 r. do 15 grudnia 2020 r.) Aneta Niestrawska ¹ (od 12 do 24 listopada 2019 r.) Zbigniew Hoffmann (od 9 grudnia 2015 r. - do 11 listopada 2019 r.)
<i>Zakres przedmiotowy kontroli</i>	Uwarunkowania prawne, organizacyjne i informacyjne w zakresie gospodarki zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Od stycznia 2019 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych ² , z wykorzystaniem dowodów sporządzanych przed lub po tym okresie.
<i>Podstawa prawna</i>	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura NIK w Poznaniu
<i>Kontroler</i>	Tomasz Nowiński, doradca prawny - upoważnienie do kontroli nr LPO/30/2022 z dnia 1 lutego 2022 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

¹ Jako I Wicewojewoda Wielkopolski wykonywała obowiązki wojewody na mocy art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2022 r., poz. 135, t.j.)

² Do dnia 22 kwietnia 2022 r.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 t.j., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu stworzone zostały uwarunkowania prawne, organizacyjne i informacyjne, umożliwiające realizowanie zadań Wojewody w zakresie gospodarki zakaźnymi odpadami medycznymi.

Zadania te realizował głównie Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego (Oddział: Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego), w którym przypisane one były konkretnym pracownikom. Wojewoda powołał ponadto Zespół koordynujący działania związane ze zwalczaniem COVID-19 na terenie województwa wielkopolskiego, m.in. z udziałem Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz przedstawiciela szpitala koordynującego na terenie województwa wielkopolskiego, do którego zadań m.in. należało monitorowanie wdrażanych w tym zakresie rozwiązań funkcjonalno-organizacyjnych.

Wojewoda Wielkopolski, zachowując wymogi określone w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁵, wydał dwa polecenia dla Zakładu Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Koninie dotyczące gospodarowania zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym ich magazynowania. Wojewoda, na podstawie ustawy COVID-19, prawidłowo wydał także trzy zarządzenia w sprawie zmiany sposobu świadczenia usług w zakresie odbioru odpadów na terenie aglomeracji poznańskiej oraz dwóch jednostek samorządowych.

Urząd zapewnił bieżące informowanie o sprawach związanych ze zwalczaniem i przeciwdziałaniem COVID-19, w tym postępowaniem z odpadami zakaźnymi, na swojej stronie internetowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Uwarunkowania prawne, organizacyjne i informacyjne w zakresie gospodarki zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

Opis stanu faktycznego

1. W statucie WUW⁶ wskazano, że „sprawy wewnętrzne” należą do zakresu działania Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego (dalej: WBiZK). Regulamin organizacyjny WUW stanowił, że Wydział ten m.in. realizuje zadania w zakresie „bezpieczeństwa i porządku publicznego”, a także: „zadania zlecone w odrębnym trybie przez Wojewodę, Wicewojewodę lub dyrektora generalnego urzędu”⁷. W Regulaminie Organizacyjnym Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego⁸ nie zostały wymienione wprost zadania związane z zakaźnymi odpadami medycznymi. Wyodrębniony w strukturze WBiZK Oddział: Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego (dalej: WCZK) realizował zadania dotyczące m.in. „monitorowania, analizowania i prognozowania rozwoju zagrożeń na obszarze województwa”.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz.U. z 2021 r. poz. 2095 t.j., dalej: „ustawa COVID-19”

⁶ Treść Statutu i aktów zmieniających dostępna jest pod adresem: <https://www.poznan.uw.gov.pl/statut-i-regulaminy>

⁷ Treść Regulaminu Organizacyjnego WUW dostępna jest pod adresem: <https://www.poznan.uw.gov.pl/node/22429>

⁸ Treść Regulaminu Organizacyjnego Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego oraz aktów zmieniających dostępna jest pod adresem: <https://www.poznan.uw.gov.pl/struktura-urzedu/wydzial-bezpieczenstwa-i-zarzadzania-kryzysowego>

(akta kontroli str. 3-21, 25-41)

Zastępca Dyrektora Wydziału wyjaśnił, że: „realizacja zadań związanych z zakaźnymi odpadami medycznymi ma charakter epizodyczny i jest ściśle powiązana z wystąpieniem pandemii COVID-19. Dlatego nie sformułowano ich wprost w regulaminie Wydziału. Zadania związane z odpadami medycznymi, w tym zakaźnymi, zostały przekazane do realizacji przez Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego.”

(akta kontroli str. 224-226)

Bezpośrednio sprawami związanymi z zakaźnymi odpadami medycznymi zajmowało się dwóch pracowników zatrudnionych na stanowiskach: inspektor wojewódzki ds. zagrożeń naturalnych oraz starszy specjalista ds. zagrożeń technicznych. Zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności tych pracowników zawierały głównie zadania związane z działalnością WCZK i nie sformułowano w nich wprost zadań związanych z zakaźnymi odpadami medycznymi. W zakresach obowiązków każdej z tych osób zawarto natomiast klauzulę o „wykonywaniu innych czynności wynikających z zaistniałych okoliczności oraz zakresu działania wydziału” (punkt 13 zakresu obowiązków Starszego specjalisty i punkt 15 zakresu obowiązków Inspektora wojewódzkiego).

(akta kontroli str. 48-57)

Jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora Wydziału, zadania te pracownicy realizowali właśnie w ramach ujętego w przypisanych im zakresach obowiązków „wykonywania innych czynności wynikających z zaistniałych okoliczności oraz zakresu działania wydziału”. Dyrektor podał również, że w Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego sprawy związane z odpadami medycznymi prowadził początkowo Starszy specjalista ds. zagrożeń technicznych zajmujący się wcześniej odpadami, a następnie, w związku z jego długotrwałą nieobecnością, zadanie to zostało w ramach zastępstwa powierzone Inspektorowi wojewódzkiemu ds. zagrożeń naturalnych.

(akta kontroli str. 224-226)

W okresie od 8 marca 2020 r., w Urzędzie rozpoczęto wydawanie poleceń pracy w formie zdalnej na podstawie art. 3 ust. 1 i 8 ustawy COVID-19. Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Urzędu z dnia 9 czerwca 2021 r. w sprawie poleceń pracy zdalnej w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu cofnięte zostały polecenia wydane pracownikom w okresie od 8 marca do 3 listopada 2020 r. Od 12 czerwca 2021 r. na mocy tego Zarządzenia decyzje w sprawie poleceń pracy zdalnej, w uzasadnionych przypadkach, mógł podejmować dyrektor Gabinetu Wojewody, dyrektorzy wydziałów i biur oraz kierownicy innych komórek organizacyjnych Urzędu. W Zarządzeniu określono ponadto, że polecenia pracy zdalnej należy przekazywać pracownikom za pośrednictwem poczty elektronicznej i poinformować jednocześnie o tym Oddział Kadr w Biurze Organizacyjno-Administracyjnym Urzędu.

(akta kontroli str. 65-66)

Pracownicy Urzędu otrzymywali indywidualne polecenia wykonywania pracy zdalnej z zastrzeżeniem, że wyniki pracy będą przekazywane za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, wyłącznie przy użyciu poczty Urzędu lub bezpośrednio w siedzibie Urzędu, a osobą odpowiedzialną za potwierdzanie wykonywania pracy przez pracownika oraz za współpracę z pracownikiem jest bezpośredni przełożony. Opis warunków wykonywania pracy zdalnej był ogólnie dostępny dla pracowników WUW i został opublikowany na stronie intranetowej Urzędu. Były to dokumenty

określające: zasady bezpiecznej pracy zdalnej, zasady bezpiecznego przetwarzania informacji, w tym danych osobowych⁹, zasady zdalnego udostępniania danych. Sposób realizowania przez bezpośredniego przełożonego nadzoru nad pracą wykonywaną przez pracowników w formie zdalnej nie został pisemnie określony i sprawowany był przez kontakt za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

(akta kontroli str. 275-286)

2. W WUW obowiązywały: System Kontroli Zarządczej oraz metodyka oceny ryzyka w działalności WUW zaktualizowane Zarządzeniem Nr 6 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 5 stycznia 2018 r.¹⁰. W okresie od wybuchu epidemii COVID-19, Wojewoda nie wydawał zarządzeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, które dotyczyłyby postępowania z zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytworzonymi w związku ze zwalczaniem i przeciwdziałaniem COVID-19. W oświadczeniach o stanie kontroli zarządczej w Urzędzie¹¹ nie wskazywano na zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli w powyższym zakresie.

(akta kontroli str. 67, 99, 108)

W zbiorowym rejestrze ryzyk zidentyfikowanych i ocenionych w działalności WBiZK w 2019, 2020 oraz 2021 r. nie określono ryzyk, które nawiązywałyby wyłącznie do gospodarowania zakaźnymi odpadami medycznymi. W odniesieniu do 2020 i 2021 r. opisano tam inne ryzyka występujące w związku z epidemią Covid-19, w tym dotyczące: trudności w realizowaniu zadań nałożonych w związku z tą sytuacją, właściwego toku prowadzonych kontroli, a także wzrostu liczby skarg na działalność organów administracji publicznej w związku z wprowadzonymi ograniczeniami spowodowanym sytuacją epidemiczną.

(akta kontroli str. 101-106)

Zastępca Dyrektora WBiZK wyjaśnił, że Wydział nie posiadał sformułowanych celów, zadań oraz mierników związanych z zarządzaniem zakaźnymi odpadami medycznymi powstałymi w wyniku przeciwdziałania COVID-19, zarówno w układzie rodzajowym jak i finansowym, wobec trudności w ich ustaleniu z uwagi na epizodyczny charakter takich zadań, ściśle powiązanych z wystąpieniem epidemii.

(akta kontroli str. 226)

3. W kontrolowanym okresie Wojewoda wydał dwa polecenia dla ZUO w Koninie, oba dotyczące gospodarowania odpadami medycznymi, w tym ich magazynowania na terenie ZUO w Koninie. Pierwsze z poleceń wydane zostało 14 kwietnia 2021 r. i dotyczyło okresu od 15 kwietnia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r., drugie wydane zostało 9 grudnia 2021 r. i dotyczyło okresu od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., oba z zastrzeżeniem, że obowiązywać będą nie dłużej niż do upływu jednego miesiąca po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19¹². Oba polecenia dotyczyły głównie magazynowania odpadów medycznych (kod: 18 01 02*; 18 01 03*; 18 01 80*; 18 01 82*) przed ich przetworzeniem. Dopuszczały one ilości odpadów przekraczające wartości określone w wydanym dla ZUO w Koninie pozwoleniu

⁹ Regulamin przetwarzania danych w przypadku pracy poza obszarem chronionym w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu

¹⁰ Niewielkie zmiany tego systemu wprowadzone zostały zarządzeniem Nr 297/19 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 16 sierpnia 2019 r.

¹¹ Dostępne pod adresem: <https://www.poznan.uw.gov.pl/search/google/o%C5%9Biadczenie%20o%20stanie%20kontroli#gsc.tab=0&gsc.q=o%C5%9Biadczenie%20o%20stanie%20kontroli&gsc.sort=>

¹² Polecenia posiadały sygnaturę ZK-III.6333.10.2021.4 i zawierały wszystkie elementy składowe decyzji administracyjnej określone w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r., poz. 735 t.j.), a także klauzulę o jego natychmiastowym wykonaniu z chwilą doręczenia.

zintegrowanym¹³, udzielonym decyzją Marszałka Województwa Wielkopolskiego z 4 grudnia 2015 r. oraz wydłużały do 30 dni czas magazynowania zakaźnych odpadów medycznych (z wyłączeniem odpadów o kodzie 18 01 02*¹⁴) poza obiektami wyznaczonymi w pozwoleniu zintegrowanym, tj. w zadaszonej wiacie zlokalizowanej na utwardzonej części działki przy instalacji do termicznego przetwarzania odpadów. Polecenia dopuszczały także zwiększenie o 22,549% dobowej masy przetwarzanych odpadów ponad określoną w pozwoleniu zintegrowanym¹⁵.

Oba polecenia wydane zostały na pisemny, uzasadniony wniosek ZUO w Koninie, złożony odpowiednio: 29 marca 2021 r. oraz 17 listopada 2021 r. i wydane zostały przy zachowaniu wymogów wynikających z art. 11i ustawy COVID-19. Przed ich wydaniem Wojewoda zwrócił się o weryfikację okoliczności wskazanych we wniosku i uzyskał pozytywne stanowiska: Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (pismo z 12 kwietnia 2021 r. odnośnie pierwszego z wniosków i z dnia 2 grudnia 2021 r. odnośnie drugiego), Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (z 30 marca 2021 r. odnośnie pierwszego z wniosków i z 1 grudnia 2021 r. odnośnie drugiego) oraz Zarządu Województwa Wielkopolskiego (z 8 kwietnia 2021 r. odnośnie pierwszego z wniosków i z 29 listopada 2021 r. odnośnie drugiego).

Wojewoda dokonał także własnej analizy okoliczności uzasadniających wydanie polecenia na podstawie treści pozwolenia zintegrowanego, wyniku przeprowadzonej wcześniej przez WIOŚ kontroli przestrzegania warunków tego pozwolenia przez ZUO w Koninie oraz informacji o około trzykrotnym wzroście ilości generowanych w placówkach służby zdrowia odpadów medycznych, w tym zakaźnych, przy uwzględnieniu faktu, że jest to jedyna instalacja w województwie wielkopolskim unieszkodliwiająca termicznie zakaźne odpady medyczne. W poleceniu dotyczącym 2021 r. uwzględniając uwagi Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego Wojewoda, ograniczył wnioskowany przez ZUO w Koninie czas magazynowania zakaźnych odpadów medycznych z 60 do 30 dni. W poleceniu dotyczącym 2022 r. okres 30 dni został zachowany i był zgodny z wnioskiem ZUO.

(akta kontroli str. 152-178, 184-213)

Pierwsze z poleceń (z dnia 14 kwietnia 2021 r.) przekazane zostało Ministrowi Klimatu i Środowiska w dniu następnym, tj. 15 kwietnia 2021 r., natomiast drugie z poleceń (z dnia 9 grudnia 2021 r.) przekazane zostało temu ministrowi piątego dnia po wydaniu, tj. 14 grudnia 2021 r. W tych samych dniach polecenia te przekazane zostały do wiadomości Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministrowi Zdrowia¹⁶.

(akta kontroli str. 180-183, 2018-221)

Jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora WBiZK, Wojewoda nie zlecał Wielkopolskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Środowiska kontroli sposobu realizacji poleceń przez ZUO, gdyż przepisy ustawy o COVID-19 nie obligowały do ich zlecenia. Wskazał natomiast, że pozyskano informację z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Koninie o wynikach przeprowadzonej w ZUO w lipcu 2021 r. kontroli, która nie stwierdziła nieprawidłowości przy magazynowaniu odpadów medycznych. Zastępca Dyrektora wyjaśnił ponadto, że WBiZK nie posiadał i nie posiada informacji o odpadach medycznych wytworzonych (w ZOZ oraz przez osoby na

¹³ Dodatkowa, łączna ilość magazynowanych odpadów mogła wynosić do 75 Mg ponad ilość wskazaną w pozwoleniu zintegrowanym, tj. 125 Mg.

¹⁴ Odpady takie (Części ciała i organy oraz pojemniki na krew i konserwanty służące do jej przechowywania) magazynowane miały być w dotychczasowych obiektach (chłodniach) wyznaczonych w pozwoleniu zintegrowanym.

¹⁵ Polecenie zwiększało dopuszczalną dobową masę przetwarzanych odpadów do 20Mg/dobę (przy kaloryczności 24 MJ/kg), podczas gdy w pozwoleniu zintegrowanych ustalona ona została na 16,32 Mg/dobę.

¹⁶ Korespondencja prowadzona była przez e-PUAP.

kwarantannie lub w izolacji) w województwie wielkopolskim, w związku z przeciwdziałaniem COVID- 19.

(akta kontroli str. 289-290)

4. W okresie od ogłoszenia epidemii Wojewoda, w oparciu o przepisy ustawy COVID- 19, wydał trzy zarządzenia dotyczące selektywnego zbierania odpadów. Jedno z nich (Nr 163/20 z 16 kwietnia 2020 r.) dotyczyło zmiany częstotliwości odbioru odpadów ulegających biodegradacji na terenie aglomeracji poznańskiej, jedno (Nr 186/20 z 30 kwietnia 2020 r.) dotyczyło zmiany sposobu świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie powiatu gnieźnieńskiego oraz jedno (Nr 145 z 9 kwietnia 2021 r.) dotyczyło zmiany sposobu świadczenia usług przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie gminy Dolsk.

Zarządzenie Nr 163/20 wydane zostało na zawierający uzasadnienie wniosek Zarządu Związku Międzygminnego Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej (GOAP) o określenie terminu odbioru odpadów ulegających biodegradacji ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów, w zabudowach jednorodzinnych nie rzadszego niż raz na dwa tygodnie¹⁷. Zarządzenie, określające wnioskowaną częstotliwość odbioru odpadów obowiązywało od 16 kwietnia do 31 maja 2020 r. i głównie uzasadnione było koniecznością zmiany organizacji pracy firm odbierających odpady komunalne w związku z wprowadzeniem stanu pandemii i dążeniem do zapewnienia ciągłości świadczonych usług.

W dniu 17 kwietnia 2020 r. o wydaniu i opublikowaniu Zarządzenia Nr 163/20 w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego poinformowany został Departament Gospodarki w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, któremu przekazana została także treść zarządzenia.

(akta kontroli str. 109-119)

Zarządzenie Nr 186/20 wydane zostało na wniosek Prezydenta Miasta Gniezna o zawieszenie działalności dwóch Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowanych na terenie Miasta Gniezna oraz gminy Gniezno. Prezydent Miasta Gniezna uzasadnił wniosek absencją pracowników tych punktów zbierania odpadów spowodowaną przez zachorowania na COVID-19. Wojewoda nawiązał korespondencję z Prezydentem na temat przyczyn wnioskowanego zawieszenia i po uzyskaniu odpowiedzi wydał zarządzenie zmieniające sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego odbioru odpadów poprzez ustalenie ograniczenia ich działalności nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie. Zarządzenie Nr 186/2020 obowiązywało od 30 kwietnia do 31 maja 2020 r.

(akta kontroli str. 122-134)

Zarządzenie Nr 145/20 wydane zostało na wniosek (z 6 kwietnia 2021 r.) Przewodniczącego Zarządu Związku Międzygminnego „Centrum Zagospodarowania Odpadów SELEKT” w Czempiniu o „wstrzymanie pracy Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w Dolsku” z powodu nałożenia na pracownika obsługującego ten punkt obowiązku izolacji. Wojewoda nawiązał korespondencję z Wielkopolskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska i uzyskał jego pozytywną opinię co do krótkotrwałego zamknięcia punktu odbioru odpadów, ze wskazaniem albo innego, najbliższej położonego punktu, albo punktu mobilnego.

Zarządzenie Wojewody wstrzymujące tymczasowo działalność Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w Dolsku obowiązywało od 9 do 12 kwietnia 2021 r. i wskazywało jednocześnie zapewniający odbiór odpadów punkt w Brodnicy.

¹⁷ Do czasu wydania Zarządzenia, zgodnie z Regulaminem utrzymania porządku i czystości w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gmin wchodzących w skład Związku (GOAP) odbiór odpadów ulegających biodegradacji odbywał się nie rzadziej niż raz w tygodniu, w okresie od 1 kwietnia do 30 listopada. W okresie od 1 grudnia do 31 marca – nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie.

5. Zarządzeniem Nr 466/20 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 13 października 2020 r.¹⁸. powołany został Zespół koordynujący działania związane ze zwalczaniem COVID-19 na terenie województwa wielkopolskiego. Zespół tworzyli Wojewoda Wielkopolski oraz dyrektorzy: Wydziału Zdrowia i WBiZK, a do jego prac zaproszeni zostali: Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Dyrektor Wielkopolskiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia w Poznaniu, oraz przedstawiciel Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego im. Józefa Strusia z Zakładem Opiekuńczo-Lecznicznym w Poznaniu jako szpitala koordynującego na terenie województwa wielkopolskiego. W pracach Zespołu mogły uczestniczyć także inne osoby zaproszone przez Wojewodę.

Do zadań Zespołu należało m.in. bieżące monitorowanie wdrożonych rozwiązań funkcjonalno-organizacyjnych na terenie województwa wielkopolskiego związanych ze zwalczaniem COVID-19 przy współpracy z Wielkopolską Izbą Lekarską, Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych w Poznaniu, Krajową Izbą Diagnostów Laboratoryjnych, a także z jednostkami samorządu terytorialnego na terenie województwa. Posiedzenia Zespołu odbywały się do marca 2022 r. (zakończył działalność z początkiem kwietnia 2022 r.¹⁹), a jego obsługą administracyjną zajmował się Departament Zdrowia WUW.

Jak wyjaśniła Dyrektor Departamentu Zdrowia, obrady Zespołu odbywały się z częstotliwością dopasowaną do aktualnych potrzeb wynikających z rozwoju epidemii COVID-19, a zakres poruszanych na posiedzeniach Zespołu spraw wynikał z aktualnych problemów z tym związanych, jednakże postępowanie związane z gospodarowaniem zakaźnymi odpadami medycznymi nie było przedmiotem obrad.

(akta kontroli str. 272-274, 287-288)

6. W objętym kontrolą okresie, do WBiZK trzy podmioty zgłosiły następujące problemy w zakresie gospodarowania zakaźnymi odpadami medycznymi:

- 1) Dom Pomocy Społecznej w Gnieźnie (dalej: DPS) 22 kwietnia 2020 r. zgłosił prośbę o pomoc w szybkim uzyskaniu numeru rejestrowego w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), gdyż jego brak utrudniał przekazywanie odpadów medycznych do ZUO w Koninie. Dyrektor WBiZK nawiązał korespondencję z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego, wskutek czego numer BDO został nadany DPS, o czym poinformował on Wojewodę w dniu 27 kwietnia 2020 r. ponadto wskazując, że rozwiązany został także problem odbioru odpadów.
- 2) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Nowym Tomyślu (dalej: SP ZOZ) 30 października 2020 r. zwrócił się do Wojewody o pomoc w zorganizowaniu częstszego wywozu zakaźnych odpadów medycznych powstałych w związku ze zwiększoną liczbą pacjentów z podejrzeniem lub potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2. Urząd przekazał SP ZOZ wykazy uprawnionych podmiotów zbierających zakaźne odpady medyczne oraz transportujących takie odpady na terenie województwa wielkopolskiego.
- 3) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Grodzisku Wielkopolskim (dalej: SP ZOZ w Grodzisku Wlkp.) 10 marca 2021 r. zgłosił Wojewodzie wniosek o wydanie polecenia zagospodarowania odpadów medycznych wytwarzanych w SP ZOZ w Grodzisku Wlkp. wobec zakończenia umowy z dotychczasowym

¹⁸ Zarządzenie Nr 466/20 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 13 października 2020 r. w sprawie Zespołu koordynującego działania związane ze zwalczaniem COVID-19 na terenie województwa wielkopolskiego treść pod adresem: <https://www.poznan.uw.gov.pl/search/google/466/20#gsc.tab=0&gsc.q=466%2F20&gsc.sort=>

¹⁹ W dniu 6 kwietnia br. odbyło się spotkanie podsumowujące działalność Zespołu. Informacja dostępna pod adresem: <http://poznan.uw.gov.pl/wydarzenia-biezace/zakonczenie-funkcjonowania-zespołu-koordynujacego-dzialania-zwiazane-ze>

wykonawcą usług odbioru, transportu i zagospodarowania takich odpadów oraz niezgłoszeniem się żadnego z wykonawców w ogłaszanych postępowaniach (zapytaniach ofertowych) na przyszłe okresy. Po niezwłocznym uzyskaniu przez WCZK od wnioskodawcy informacji uzupełniających, Wojewoda, realizując wytyczne Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie realizowania czynności administracyjnych dotyczących postępowania z odpadami, zwrócił się 11 marca 2021 r. o przedstawienie swojego stanowiska do Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego oraz do Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Do dnia 12 marca 2021 r, organy te przedstawiły Wojewodzie swoje stanowiska, wskazując na zasadność wydania polecenia zagospodarowania odpadów medycznych z ZOZ w jedynej instalacji przetwarzającej takie odpady na terenie województwa wielkopolskiego, tj. ZUO w Koninie. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wskazał ponadto na możliwość unieszkodliwienia odpadów na terenie innego województwa jeśli ZUO w Koninie nie posiada wolnych mocy przerobowych. Wobec stwierdzenia tej drugiej sytuacji, pracownik WCZK zidentyfikował i wskazał wnioskodawcy najbliższy zlokalizowany podmiot mogący świadczyć takie usługi, znajdujący się w województwie lubuskim. W dniu 12 marca 2021 r. SP ZOZ w Grodzisku Wielkopolskim poinformował Wojewodę o zawarciu z tym podmiotem umowy na świadczenie usług odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów medycznych oraz przekazał mu do wiadomości treść tej umowy.

W objętym kontrolą okresie do Urzędu nie wpłynęły skargi dotyczące nieprawidłowości w zakresie gospodarowania zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

(akta kontroli str. 225, 227-234, 239, 258, 262-271)

7. Na stronie internetowej WUW zamieszczano m.in. akty prawne związane z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, w tym wytyczne w sprawie postępowania z odpadami w czasie występowania zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2²⁰. Zamieszczone tam również zostały wszystkie decyzje, polecenia i zarządzenia Wojewody związane z epidemią COVID-19²¹.

Jak poinformował Zastępca Dyrektora WBiZK, Wojewoda nie prowadził i nie finansował innych działań informacyjnych dotyczących postępowania z odpadami medycznymi wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

(akta kontroli str. 225-226)

V. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

²⁰ Wytyczne Ministra Klimatu i Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie postępowania z odpadami wytwarzanymi w czasie występowania zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 i zachorowań na wywoływaną przez niego chorobę COVID-19 (w czasie trwania pandemii/epidemii) dostępne na stronie WUW pod adresem: <https://www.poznan.uw.gov.pl/ministerstwo-klimatu/wytyczne-ws-postepowania-z-odpadami-w-czasie-wystepowania-zakazen-koronawirusem>

²¹ pod adresem: https://www.poznan.uw.gov.pl/koronawirus-akty-prawne?field_term_corona_acts_tid=All

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie²² umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 13 maja 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler:

Tomasz Nowiński
doradca prawny

Dyrektor:

dr Marcin Stefaniak
p.o. Dyrektor Delegatury NIK
w Poznaniu

.....
Podpis

.....
Podpis

²² Istnieje możliwość zgłoszenia zastrzeżeń opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, proszę o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.